

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 9. Vtrùm Deus cognoscat sua decreta vt futura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

ro respectu voluntatis indifferentis, cuius effectus est. Et vniuersim in quouis effectū contingentī relatē ad suam causam, quantumuis hæc ab ipso effectū abscūta sit.

114 Ex quo patet, eodem etiam titulo cognoscere Deum futurum contingens in decreto indifferenti, quo iuxta sententiam non Connotantium concurret cum voluntate creatā, prout supra quæst. 5. num. 87. commemorauimus. Quia tale decretum, etsi omnino sit absolutum à tali futuro sine illo tamen, utpote effectū ad se pertinente, perfectē comprehendendi non potest. Vtrum autem huiusmodi comprehensio Dei perfectissima, vi cuius non solum effectus possibilis, sed etiam futuri in sua causā, aliās indifferenti, cognoscuntur à Deo, super comprehensio vocari debeat, ut eam vocant Molina, & Recentiores supra citati, quæstio erit de nomine. Id mihi displicet in Molina, quod asserit locis supra relatis, non posse Deum citra iacturam suæ libertatis per similem suæ voluntatis comprehensionem cognoscere in illo sua decreta. Sed de hoc infra disput. 28. agam contra Molinam ipsum.

Propositio 6.

115 In voluntate indifferenti prout coniunctā cum futuro consensu ipsum consensum futurum cognoscit etiam Deus.

Id nimirum ratione qua disput. 25. quæst. 2. proposit. 9. diximus, Deum in suā omnipotentia ut coniunctā cum creatura cognoscere creaturam ipsam; & vniuersim in quouis obiecto ut coniuncto cum alio, siue ut connotante illud cognoscere ipsum aliud. De quo etiam genere cognitionis egimus quæstione præcedente proposit. 4. Recollantur ibi dicta, & applicentur ad rem præsentem.

116 Illud ad extremum adiicio. Ex omnibus illis obiectis cognoscere etiam Deum futura contingentia, in quibus illa cognoscere, diximus in præsentī quæstione. Quia, quidquid Deus cognoscit in alio, etiam cognoscit ex eodem per virtuale discursum, ut disput. 25. quæst. 4. & sæpe aliās dictum est. Quod autem non abstractiue, sed intuitiue cognoscit Deus futurum contingens, quando illud in alio obiecto, aut ex alio cognoscit, ex vniuersali doctrina tradita à nobis disput. 23. quæst. 6. & 7. & sæpe repetita deinceps disput. 24. & 25. satis, superque notum est.

QVAESTIO IX.

Virum Deus cognoscat sua decreta, ut futura.

117 Nonnulli tractant hic hanc quæstionem: ob id nos eam adtingimus. In qua solum est sermo de decretis, quæ absolute existunt in Deo, deque eorum absolutā futuritione, & cognitione. Vtrum enim Deus cognoscat aliqua sua decreta ut futura, siue ut existentia sub conditione, præscindendo ab eo, quod illa existant absolute, vel seculis, alia quæstio est infra tractanda disput. 28. In præsentī autem quemadmodum de futuritione, ita & de præteritione decretorum Dei agi potest.

Suppono autem ex communi, decreta, quæ Deus habet, æterna esse à parte ante, & à parte post. Quia fieri nequit, ut Deus in tempore incipiat, aut desinat aliquid velle. Idque siue decreta Dei per aliquod connotatum extrinsecum, compleri dicantur, siue adæquate Deo ipsi ponantur intrinseca iuxta diuersas opiniones. Itaque decreta Dei, quæ semel existunt, ab æterno, & in æternum, atque adæcō semper, siue in omni tempore existunt.

Quo posito, duo sunt apud omnes cetera, loquendo de futuritione propriā, qua in tempore præsentē dicitur id esse futurum, quod in tempore posteriore exiturum est. Nempe nullum decretum Dei esse futurum purè: & omne decretum Dei esse futurum non purè. Quia iuxta doctrinam supra traditam quæst. 2. id dicitur futurum purè, quod ita exiturum est in tempore posteriori, ut non existat in præsentī. Id autem futurum non purè, quod ita exiturum est in tempore posteriori, ut etiam existat in præsentī. Constat autem ex suppositione factā, omne decretum Dei, quod semel existit, semper, siue in omni tempore existere, atque adæcō & in tempore præsentī existere, & in posteriori exiturum. Proindeque nullum esse decretum Dei ita in tempore posteriori exiturum, ut non existat in præsentī. Quod ipsum est, nullum decretum Dei esse futurum purè: & omne decretum Dei esse futurum non purè, loquendo de futuritione propriā, quæ respicit ad diuersa instantia temporis priora, & posteriora consideratur.

Hinc planè fit, certum quoque debere esse apud omnes, Deum omnia decreta sua cognoscere ut futura non purè, & nullum eorum cognoscere ut purè futurum, loquendo de futuritione propriā, quæ spectatur penes diuersa instantia temporis priora, & posteriora. Quia cognoscit illa, sicuti sunt re ipsa, ut est notum: & omnia illa re ipsa tali futuritione sunt futura non purè: nullum autem purè futurum, ut dictum est.

Et quoniam æque certum est, (pari, proportionalique modo, loquendo de præteritione, ac de futuritione temporaneā iuxta dicta etiam quæst. 2.), nullum decretum Dei esse purè præteritum, quatenus nullum est, quod extiterit in tempore anteriori, & in præsentī non existat: & omne decretum Dei esse præteritum non purè, quatenus omne decretum Dei ita extitit in omni tempore antecedenti, ut etiam existat in præsentī. Rursus fit, certum quoque apud omnes esse debere, Deum omnia decreta sua cognoscere ut præterita non purè: & nullum cognoscere ut purè præteritum temporaneā præteritione. Quia ita se se habent re ipsa.

Quoniam item, ut in eadem quæst. 2. statutum est, futuritio temporaneā rerum (& idem est de præteritione) alia est directā, qua res dicitur esse futura, siue fore in tempore posteriori ad præsens: alia est reflexa, qua dicitur, verum esse, siue iudicabile verè in vno tempore rem fore, siue esse futuram in posteriori, planè item consequitur, certum præterea debere esse, omnia decreta Dei utraq; huiusmodi futuritiona, ac præteritione futura non purè, præteritaque non purè esse: & nullum eorum tale esse purè. Ut sique proinde cognosci à Deo.

Hic igitur tanquam certis statutis, solum superest quæstio, an, loquendo de futuritione, atque præteritione impropria, quæ præcisè considerat.

sideratur respectiue ad diuersa signa priora, & posteriora prioritate, & posterioritate non temporis, sed tantum siue naturæ, siue rationis iuxta dicta quæst. 2. num. 16. aliqua decreta Dei futura, aut præterita sint, vt taliaque proinde cognoscantur ab ipso Deo. Affirmant alij. Et alij negant. Vt videre est apud Mæran. tom. 1. disput. 28. lect. 6. Alarc. disput. 3. de Scient. cap. 1. Bernal. disput. 18. de Incarnat. lect. 1. Ribas. disput. 5. de Scient. cap. 10. Ribaden. disput. 11. de Scient. cap. 1. & alios Recentiores. Sed controuersia fere est de modo loquendi.

Propositio 1.

124 Futuritione quadam impropriâ benè possunt dici futura decreta Dei pro suo signo posteriori respectu signi prioris, in quo esse concipiuntur voluntas Dei, & cognitiones à quibus illa procedunt aliquo modo.

Certum est enim, voluntatem Dei prout instructam cognitione, qua mouetur ad decernendum, aliquo genere prioritatis siue naturæ, siue rationis præcedere suum decretum; atque ita duo signa considerari, alterum prius voluntati sic instructæ respondens, alterum posterius respondens ipsi decreto. Quemadmodum ergo res, que non existit in instanti temporis præsentis, existet tamen in alio posteriori, respectiue ad instans præsens præter futura dicitur futuritione directâ: reflexâque futuritione dicitur, esse in instanti præsentis verum, eam in posteriori fore, siue esse futuram. Ita analogicè decretum non existens in signo voluntatis, a qua procedit, sed in suo proprio posteriori respectiue ad signum voluntatis potest dici futurum futuritione suo modo purâ, & directâ: reflexâ autem futuritione dici etiam potest, verum esse in signo voluntatis, fore, siue futurum esse decretum in suo signo posteriori.

125 Dices. In signo voluntatis diuinæ prout conferentis, vt in signo posteriori existat decretum, non potest dari iudicium de existentia decreti: quia solum dantur in tali signo, quæ conferunt, vt existat decretum, & iudicium de existentia decreti nequit ad existentiam ipsam conferre; cum potius eam supponat. Ergo in signo voluntatis diuinæ non potest esse iudicabile verè, atque adeo nec verum, decretum exiturum esse in suo signo posteriori. Quod est, existentiam decreti respectiue ad signum præcedens voluntatis futuram non esse futuritione reflexâ: & consequenter neque directâ; cum non iudicabile verè futurum eo ipso non sit futurum.

126 Vt vis huius obiectionis clariùs appareat, notè benè posse dari in Deo decretum, ad cuius existentiam conducatur conducentiâ remotâ scientiæ visionis de eadem ipsius decreti existentia, prout constabit ex vniuersaliori doctrinâ tradendâ à nobis tract. de Prouidentia. Quo casu talis scientia de existentia decreti simul cum voluntate diuinâ erit in signo præcedente remotè signum ipsius existentie decreti. Quia tamen voluntas diuinæ per scientiam de existentia decreti ad ipsum decretum concipiendum, atque adeo ad dandum illi existentiam ipsam immediatè moueri nequit, vt satis ex se est notum, & ex dicendis latius in tract. de Prouidentia citato constabit ampliùs, id-

circo scientia de existentia decreti ad ipsam existentiam ponendam nequit conducere immediatè, proindeque neque esse simul cum voluntate in signo conducentiæ proximæ immediatè præcedente signum ipsius existentie decreti. Quæ cum ita sint, iam apparet obiectionem factam non in primo casu, sed in secundo dumtaxat habere locum.

Ad quam nihilominus etiam pro secundo 127 casu, in quo contra propositionem datam militat, respondendum est, vt decretum Dei dicatur futurum tum directâ, tum reflexâ futuritione in suo signo posteriori respectiue ad signum anterioris voluntatis diuinæ, sât esse, quod in signo voluntatis diuinæ verè iudicaretur, esse decretum exiturum in signo posteriori, ex hypothesi, quod in signo voluntatis diuinæ esset iudicium de existentia posteriori decreti; sit, aut non sit possibilis talis hypothesi. Nam, vt aliquid sit futurum tum directâ, tum reflexâ futuritione, satis est, ita se se habere re ipsâ, vt, quantum est ex parte sui, cum veritate sit iudicabile futurum, si aliunde non repugnet tale iudicium.

128 Ex dictis inferendum est, omnem futuritionem, quam habent decreta Dei respectiue ad omnia signa anteriora voluntatis diuinæ, saltem materialiter, siue fundamentaliter sumptam, qua ratione se se habet re ipsâ, cognosci à Deo. Nam Deus non potest non cognoscere, quæcumque sunt, qua ratione re ipsâ sunt. Quia tamen futurum formaliter vt futurum futuritione directâ solum cognosci potest per iudicium existens in signo anteriori, ex quo illud cum veritate dicitur in posteriori futurum, iuxta doctrinam supra datam quæst. 2. Deus decreta sua ex ijs tantum signis anterioribus potest cognoscere formaliter vt futura futuritione directâ, in quibus iudicium de existentia eorum in posterioribus potest existere; non verò item ex ijs, in quibus non potest, iuxta duos casus commemoratos num. 126. Futuritione verò reflexâ formaliter vt futura cognoscit Deus omnia decreta sua respectiue ad omnia signa, respectu quorum sunt futura. Quia ad hoc satis est, iudicare, esse illa, quatenus est ex parte sui, ex talibus signis verè cognoscibilia vt futura, in quocumque demum signo existat tale iudicium. Quæ omnia ex doctrinâ exposita supra quæst. 2. vnâ cum traditâ in hac quæst. facile constant.

Propositio 2.

129 Præteritione quadam impropriâ benè possunt dici præterita decreta Dei pro aliquo suo signo priori respectu signi posterioris in quo creatura existunt ab illis oriunda.

Hoc enim ipso, quod signum causæ, & signum effectus eidem instanti temporis respondentium ordinem prioris, & posterioris habent secundum naturam, eodem omnino titulo, quo effectus respectu signi anterioris causæ in suo posteriori dici potest esse futurus iuxta dicta proposit. 1. causa respectu signi posterioris effectus in suo priori dici potest esse præterita, vt est manifestum. Quomodo autem Deus eiusmodi decretorum suorum impropriam præteritionem cognoscat, ex dictis circa proposit. 1. potest quisque colligere. In his enim

explicandis minutius non oportet morari.

130 Duas quæstiones, quas hic Auctores solent tractare; alteram de concordia præscientiæ Dei cum libertate creatâ; alteram de influxu, siue causalitate eius in effectus creatos; ad tract. de Pro- uidentia differimus: quia ibi à nobis opportunius tractanda venient.

DISPUTATIO 28.

De scientiâ Dei conditionatâ tum generaliter tum specialiter acceptâ.

1 **D**E scientiâ Dei conditionatâ in genere, atque etiam de speciebus eius est nobis in hac disputatione agendum. Cuius potissimus scopus est celebris illa controuersia, quæ non multis ab hinc annis inter Patres Dominicanos, & nostros exorta fuit circa scientiam, quæ Deus cognoscit obiecta contingentia conditionata, dum circa efficaciam diuinæ gratiæ feru- dè utrinque pugnaretur. Nostri enim scientiam huiusmodi obiectorum ut necessariam ad prouidentiam auxiliorum gratiæ totis viribus adstruebant, ac modò etiam adstruunt in Deo. Illi verò refragabantur, prout videbimus in decursu disputationis. In qua quidem sermo non est futurus de scientiâ Dei conditionatâ ex parte actus, id est, quæ reuera in Deo non datur, daretur tamen si alia essent ab ijs, quæ sunt, cognoscibilia obiecta, quæ modò non sunt talia. Indubitatum enim est, Deum cogniturum omnia obiecta, quæ modò non sunt cognoscibilia casu, quòd illa cognoscibilia essent, æquè, ac de facto cognoscit, quæcumque de facto cognoscibilia sunt. Sed erit sermo de scientiâ Dei conditionatâ tantùm ex parte obiecti, quæ ex parte actus absoluta est, de factoque reuera reperitur in Deo; & circa obiectum non absolutum, sed conditionatum versatur.

QVAESTIO I.

Quid sit obiectum conditionatum: quid scientia, siue notitia conditionata: & quid propositio, seu enunciatio conditionata correspondens tali obiecto, & notitia.

2 **O**bjectum conditionatum est, quod non cognoscitur esse absolutè, sed fore ex suppositione, quòd aliqua poneretur conditio. Possè autem vnum obiectum cognosci, seu iudicari sub conditione quòd aliud sit, manifestum est: quia & potest sub eadem conditione esse: & quidquid habet esse, quæ ratione habet esse, eadem ratione cognoscibile, siue iudicabile est. E. g. si poneretur ignis in hoc suggesto, reuera in eo esset calor. Igitur iudicabile est, fore hic calorem ex hypothesi, quòd esset ignis. Itaque quoties aliquid conditionatè iudicatur, duo interueniant ex

parte obiecti, necesse est; nempe id, quod ponitur in hypothesi, & id, quod sub hypothesi iudicatur: primum appellatur conditio; secundum propriè obiectum conditionatum: (tameñ nonnulli quandoque nomine obiecti conditionati utrumque comprehendant). Poni autem aliquid in hypothesi, nihil est aliud, quàm apprehendi simpliciter eo genere apprehensionis, quo res apprehensa ita concipitur, ac si esset, ut per talem conceptionem ponatur, seu supponatur esse in ordine ad iudicandum aliud, ut subest illi, seu sub hypothesi, quòd illa sit. Quam apprehensionem constituentem hypothesim vocauimus disput. 23. quæst. 3. eamque à cæteris non constituentibus hypothesim ex peculiari modo tendendi in rem apprehensam discriminatumus. Ex quo patet, obiectum conditionatum sine obiecto posito in hypothesi, quod conditionem appellant, constare non posse: quia, esse aliquid obiectum conditionatum, nihil est aliud, quàm, esse cognoscibile sub hypothesi, siue sub conditione alterius.

Hinc scientia, notitia, siue iudicium conditionatum, quale est iudicium, quo iudicatur conditionatum obiectum, non potest non essentialiter secum ferre simplicem apprehensionem ponentem in hypothesi obiectum alterum, quod vicem habeat conditionis, sub qua iudicetur obiectum ipsum conditionatum. Vnde iudicium conditionatum eo differt ab absoluto, quòd absolutum, nullâ alterius obiecti hypothesi factâ, tendit in suum obiectum; conditionatum verò ex factâ hypothesi alterius obiecti tendit in suum. Quo rursus fit, ut valde in modo tendendi differant: primum enim absolutè; secundum hypotheticè, siue conditionatè tendit. Iudicatur namque per primum absolutè esse obiectum: per secundum verò, non esse, sed fore casu, quòd poneretur, aut quòd ponatur aliud quidpiam; siue hoc absolutè sit ponendum, siue non sit ponendum. Priori modo iudico, cum dico, cathedram hanc calidam esse. Posteriori autem, cum dico, non calidam esse, sed fore calidam casu, quòd illi ignis admoueretur. Ex quibus patet, quid sit scientia, siue notitia conditionata; & quo differat ab absolutâ.

Iam verò propositio conditionata, seu hypothetica propriè dicta ea est, quæ iudicio conditionato, eiusque hypothesi correspondet, obiectumque conditionatum, quod explicuimus, enunciat, ponendo videlicet vnum ut conditionem in hypothesi, & alterum enunciando sub hypothesi ipsâ: quod præstat per particulam si præpositam, ut, cum dicimus, Si Petrus curreret, moueretur. Vel per alteram æquiualem, ut si dicamus, Casu, quòd Petrus curreret, vel, Ex hypothesi, quòd Petrus curreret, vel, Posito, quòd Petrus curreret, moueretur. Omnis enim propositio conditionata, seu hypothetica propriè sumpta, de qua in præsentis sermo est, duas partes debet habere, alteram respondentem hypothesi mentali, quæ oratio quædam est imperfecta non affirmans, aut negans, sed ponens pariter in hypothesi conditionem, præpositâ particulâ Si, vel aliâ æquiualem; alteram respondentem iudicio conditionato, quæ enunciatur (seu affirmando, seu negando) sub ipsâ hypothesi, quòd sub eadem iudicatur per tale iudicium, in quaque subinde in rigore ratio conditionatæ enunciationis directè stare dicenda est: altera enim pars constituens hypothesim, quasi præsuppositiue spectat ad illam.

Ex